

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ  
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Директор Інституту ботаніки  
член-кор. НАН України

 Сергій МОСЯКІН  
наказ № 3н від «15» січня 2025 р.



**ПОЛОЖЕННЯ**  
про розроблення, затвердження, моніторинг та  
перегляд освітньо-наукових програм в Інституті ботаніки  
ім. М.Г. Холодного НАН України

**«СХВАЛЕНО»**

Вченою радою

Інституту ботаніки протокол № 1  
від «14» січня 2025 р.

## **1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Положення) визначає процедури проектування, затвердження, оновлення та удосконалення освітньо-наукових програм (далі – ОНП) в Інституті ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України (далі – Інститут).

1.2. Положення створено з метою упорядкування, уніфікації та забезпечення прозорості проведення визначених процедур згідно з внутрішньою системою забезпечення якості вищої освіти в Інституті, що відповідає вимогам до підготовки фахівців ступеня доктора філософії.

1.3. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», «Про освіту», Національної рамки кваліфікацій, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), Статуту НАН України, Статуту Інституту та інших нормативних документів і ґрунтується на таких матеріалах:

- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015);
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (НАЗЯВО);
- Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності;
- Методичні рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

## **2. ПРОЕКТУВАННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

2.1. Ініціювання розроблення ОНП

2.1.1. Процедура створення нової ОНП розпочинається з подання завідувача відповідного наукового відділу на ім'я Голови Вченої ради Інституту.

2.1.2. У поданні обґрунтовується доцільність відкриття програми, її відповідність стратегії розвитку Інституту та наявність необхідних кадрових і матеріально-технічних ресурсів.

2.1.3. Вчена рада розглядає подання та приймає рішення про початок розроблення ОНП.

2.2. Створення проектної групи

2.2.1. На підставі рішення Вченої ради видається наказ Директора Інституту про створення проектної групи (групи забезпечення).

2.2.2. До складу проектної групи входять наукові співробітники Інституту (доктора та кандидати наук), а також можуть залучатися представники здобувачів вищої освіти та роботодавців (стейкхолдерів).

2.2.3. Наказом призначається Гарант ОНП, який очолює проектну групу та несе відповідальність за якість розроблення програми.

2.3. Розроблення та громадське обговорення

2.3.1. Проектна група розробляє проєкт ОНП, навчальний план та пояснювальну записку.

2.3.2. Розроблений проєкт оприлюднюється на офіційному вебсайті Інституту для громадського обговорення.

2.3.3. Обговорення триває протягом двох місяців. Протягом цього терміну проектна група:

- збирає зауваження та пропозиції від зовнішніх стейкхолдерів (наукових установ, ЗВО, профільних організацій);
- залучає до обговорення учасників освітнього процесу (аспірантів та викладачів Інституту);
- проводить консультації та зустрічі (за потреби).

2.3.4. Моніторинг та внесення змін

2.3.5. Проектна група аналізує всі отримані пропозиції.

2.3.6. Усі етапи роботи, від першого оприлюднення до фінальної редакції, оформлюються протоколами засідань проектної групи. У протоколах фіксуються рішення щодо прийняття або відхилення конкретних пропозицій стейкхолдерів.

### **3. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ФОРМУВАННЯ ГРУПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

3.1. Затвердження програми. Остаточний проєкт ОНП, разом із протоколами засідань проектної групи та звітом про результати обговорення зі стейкхолдерами, вноситься на розгляд Вченої ради Інституту. Рішення Вченої ради про затвердження ОНП вводиться в дію наказом Директора Інституту.

3.1. Створення Групи забезпечення освітнього процесу. Після затвердження ОНП, з метою реалізації програми та постійного моніторингу якості навчання, наказом Директора Інституту створюється Група забезпечення освітнього процесу.

3.2. Склад та початок роботи Групи забезпечення

- До складу Групи забезпечення входять наукові та науково-педагогічні працівники Інституту, які мають відповідну кваліфікацію за профілем програми та безпосередньо залучені до викладання або наукового керівництва аспірантами.
- Очолює Групу забезпечення Гарант ОНП.
- Робота Групи забезпечення розпочинається з моменту введення в дію наказу про її створення та охоплює: координацію навчального процесу, щорічний перегляд змісту дисциплін (силабусів) та проведення первинного опитування здобувачів третього освітньо-наукового рівня.

3.3. Затверджена ОНП, склад Групи забезпечення та наказ про її створення оприлюднюються на офіційному вебсайті Інституту у розділі «Освітньо-наукова діяльність / Аспірантура».

#### **4. МОНІТОРИНГ ТА ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

4.1. Процес реалізації освітньо-наукової програми включає її систематичний моніторинг та періодичний перегляд з метою удосконалення та оновлення.

4.2. Моніторинг ОНП здійснює Центр забезпечення якості освітньо-наукових програм із залученням членів проєктної групи (групи забезпечення). До процедур моніторингу також залучаються аспіранти, викладачі, наукові керівники та зовнішні стейкхолдери (роботодавці, представники профільних наукових установ та ЗВО).

4.3. Моніторинг ОНП проводиться щорічно та передбачає:

- опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників щодо якості викладання та змісту програми;
- аналіз пропозицій випускників та роботодавців;
- оцінку досягнення аспірантами визначених цілей та програмних результатів навчання;
- аналіз наукових здобутків аспірантів (публікації, участь у конференціях, стан підготовки дисертації).

4.4. Оновлення ОНП передбачає внесення змін до її змісту (переліку або обсягу дисциплін), цілей, програмних результатів навчання або умов реалізації.

4.5. Підставами для оновлення ОНП є:

- результати щорічного моніторингу ЦНОП;
- рекомендації Вченої ради Інституту або відповідного наукового відділу;
- пропозиції учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів;
- необхідність врахування новітніх досягнень у ботанічній науці та суміжних галузях;
- зміни у законодавстві або затвердження/оновлення Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю.

4.6. Проєктна група опрацьовує отримані під час моніторингу дані, готує оновлену редакцію ОНП та додаток із описом змін (еволюції програми). Усі зміни фіксуються протоколами засідання проєктної групи.

4.7. Оновлена ОНП погоджується ЦНОП та проходить процедуру затвердження Вченою радою Інституту в порядку, визначеному цим Положенням.

4.8. Освітньо-наукова програма може бути закрыта (виключена з переліку ОНП Інституту):

- за поданням завідувача профільного відділу до Вченої ради;

- у разі відсутності набору здобувачів на програму два роки поспіль;
  - якщо за результатами моніторингу ЦНОП отримано висновки про низьку якість або невідповідність програми сучасним вимогам.
- 4.9. Остаточне рішення про закриття ОНП приймає Вчена рада Інституту.

## **5. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕГЛЯДУ ТА ОНОВЛЕННЯ**

5.1. Періодичність перегляду Перегляд освітньо-наукової програми здійснюється за потреби, але не менше одного разу на два роки. Це забезпечує актуальність змісту навчання та його відповідність сучасному стану ботанічної науки.

5.2. Початок процедури оновлення Процедура оновлення ОНП розпочинається з аналізу результатів моніторингу проектною групою. На основі протоколу засідання проектної групи розробляється проєкт оновленої програми, який оприлюднюється на офіційному вебсайті Інституту. Оприлюднення проєкту має відбуватися не пізніше ніж за пів року до початку вступної кампанії.

5.3. Громадське обговорення та збір пропозицій Протягом двох місяців з моменту оприлюднення проєкту Інститут проводить збір пропозицій та зауважень від учасників освітнього процесу (аспірантів, наукових керівників, викладачів) та зовнішніх стейкхолдерів. Усі отримані пропозиції розглядаються на засіданні проектної групи, а результати їх прийняття або відхилення фіксуються у відповідному протоколі.

5.4. Затвердження оновленої програми, зміни, внесені проектною групою за результатами обговорення, виносяться на розгляд Вченої ради Інституту. Оновлена ОНП погоджується рішенням Вченої ради, що вводиться в дію відповідним наказом Директора Інституту.

5.5. Формування групи забезпечення та підготовка до реалізації Після введення в дію оновленої ОНП видається наказ Директора про створення (або оновлення складу) групи забезпечення ОНП. Цим же наказом (або окремим розпорядженням) на групу забезпечення покладається обов'язок щодо розроблення/коригування навчального плану та повного комплексу навчально-методичного забезпечення (силабусів освітніх компонент, програм практик тощо), необхідних для реалізації оновленої програми.

## **6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

6.1. Це Положення набуває чинності з моменту його затвердження Вченою радою Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України та введення в дію наказом Директора Інституту.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за поданням ЦНОП або проектної групи та затверджуються рішенням Вченої ради Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України.

6.3. У разі внесення змін до законодавства України про вищу освіту або нормативних актів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), що суперечать окремим пунктам цього Положення, пріоритет мають норми законодавства до моменту внесення відповідних змін у цей документ.

6.4. Контроль за дотриманням процедур, визначених цим Положенням, покладається на голову ЦНОП та заступника директора з наукової роботи (відповідно до розподілу функціональних обов'язків).

6.5. Оригінал Положення зберігається у вченого секретаря Інституту, електронна копія оприлюднюється на офіційному вебсайті у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів.